

DIRECTOR:

Dr. ALEXANDRU RUSU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ — JUD. TARNAVA MICĂ

INSERATE:

Un șir garmond: 5 Lei. La
publicări repetate după
:: :: învoială. :: ::

Unirea

REDACTOR RESPONSABIL:
Dr. AUGUSTIN POPA

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 180 Lei

Pe 6 luni . . . 90 Lei

Pentru străinătate 360 Lei

Numărul 350 Lei

Foaie bisericească-politică. — Apare în fiecare Sâmbătă.

In chestia studențimii.

— Un răspuns și câteva precizări pentru ziarul „Cuvântul“.

(—) Gândurile noastre despre educația religioasă-morală a tinerimii universitare au avut răsunet și în „Asociația Studenților Creștini Români“. Un membru „mai în vârstă“ ne trimite, în „Cuvântul“ din 10 Noemvrie, o intimpinare, care nu poate rămânea fără unele precizări și lămuriri.

Înainte de toate confratele găsește în scrisul nostru un „exces de formă“. I-se pare prea tari frazele: „Dela înălțimea catedrelor se batjocorește, nu odată, credința în Dumnezeuul părinților“ și „făuritorii sufletești ai generației de mâine dau pilde obiecte de desfrâu“. Crede că acestea sunt generalizări, pentru dovedirea cărora materialul lipsește. Sunt și inutile. E de prisos să iai harapnicul la o biată mătă jigărită, când un simplu „câț“ ar fi prea de ajuns.

Vorbele sunt, fără îndoială, grele. *Nu vreau însă să fie o generalizare.* Slavă Domnului, nu am ajuns așa de rău, ca să trebuiască oclădit întreg corpul profesorilor dela școlile noastre. Știm că sunt între ei, și încă printre cei mai de seamă, creștini convingși, pilde vii de înstă și muncă. Sunt alții indiferenți în materie religioasă, totuși plini de respect pentru coarșitoarea putere a creștinismului îmblânzitor de moravuri și creator de cultură. Dar, durere, sunt și de aceia — să nădăjduim că nu mulți — pentru cari nici o vorbă nu e prea grea. Putem servi și noi cu dovezi. Se poate reciti și articolul dlui Cezar Petrescu: „Anarhia Universitară“, din „Cuvântul“. Și dacă există și numai câteva specimene de acestea, revolta e legitimă, o datorie. Se știe doar cât e de greu să clădești și cât de ușor să strici. Ajunge unul să darme ce clădesc mulți. De aceea ar trebui să ne revoltăm cu toții, creștinii din afară și dinăuntru să susțin toate școlile și cu biciu de foc să alungăm din templul științei pe toți îngârfitorii de icoane și corupătorii de conștiințe. Răul ce-l fac e mult mai mare, decât nu putem mulțumi cu un „câț“ inofensiv.

La rândul nostru găsim și noi un defect de formă strecurat în scrisul tovarășului „Creștin“. „Biserica sora noastră de apus, în forma ei precisă și hotărâtă“ o preferă „infinitei formulei hibride a uniatismului“. Se aude că e un defect de des această vorbă stupidă. Unii o trebuințează cu rea, alții cu bună credință. Unii și alții sunt deopotrivă de ridicoli. Ce vedem ei despre religia lui Hristos: Este ea una și aceeași pentru toată lumea, ori doară variază dela neam la neam? *Nu-i aceeași credință creștină-catolică cea îmbrăcată în haina latină, ca și cea orientală?* A legat Hristos credința de un singur rit? Nu. Același rău credinții, ori cari ar fi florile ce-i înflăcă, se pot vedea malurile. — Adevărat că unii ortodocși socot credința inseparabil concrecută

cu o anumită și invariabilă formă de exteriorizare; că vorbesc prea mult despre un anumit „suflet specific al ortodoxiei“ — pe care, de altfel, încă nimeni nu l-a știut formula precis — și se complac într-un creștinism național sui generis. În felul acesta însă ei renunță la gândul universalității religiei, s'au despărțit de Hristos, care și-a trimis apostolii să predice *aceeaș evanghelie la toate neamurile*, în toate limbile.

Să trecem acum la divergențele de fond. „Unirea“ greșește când crede că o acțiune laică, alături de cea a ierarhiei bisericești, poate fi primejdioasă pentru ortodoxie. Această greșală izvorește parte din lipsă de informații, parte din concepții diferite despre biserică. În fapt A. S. C. R. „nu pleacă dela biserică și ortodoxie pentruca să ajungă în alte meleaguri, ci mai degrabă procedeul a fost invers: Ele au plecat din „alte meleaguri“, hrănite *sigur* cu cărți și bani de departe, pentru a se îndrepta, și pe alocurea chiar pentru a ajunge la biserică și ortodoxie“. Deosebirea de concepții e aceasta: „Unirea“ încercuiește prea strâns conceptul de biserică, reducându-l la ierarhia bisericească, pe când „după tradiția ortodoxă și românească“ biserică este „în adevăr comunitatea credincioșilor“, în care inițiativa laică „nu poate fi nici un fel primejdie puritatea și unitatea de doctrină a bisericii ortodoxe“.

Am spus-o dela început și o repetăm și acum, că informații precise asupra mișcării studenților creștini ne lipsesc. Afirmația, că ele „pleacă dela ortodoxie“ am luat-o din articolul dlui Skythes. Lămuririle ce ni-se dau acum privitor la începuturile acestor mișcări, alimentarea lor cu cărți și bani veniți de departe, întăresc și mai mult — oricât am simpatiza mișcarea însăși, în care vedem un semn al vremurilor — nedumeririle de atunci. Nici analiza conceptului bisericii nu ne poate converti. Și pentru noi biserică este comunitatea tuturor creștinilor. Dar *între acești creștini unii au puterea și datoria de-a îndoa și cârmui pe alții*: „Mergeți și învățați...“ Grupările religioase, deci, nu se pot lipsi, fără primejdie, de cârma acestei puteri. Gânduri bune, inițiative rodnice pot veni, evident, și dela laici. Se pot și trebuie să se grupeze și ei în societăți religioase pentru desăvârșirea vieții creștine. Dar cârma lor, mai ales când ele cercă drumuri și metode noi, trebuie să o aibă aceia cari au și răspunderea pentru păstrarea întreagă a credinței. Altfel inițiativa laică, mai ales când ea vine cu bani, cărți, principii și metode din meleaguri foarte departe de ortodoxie, poate fi primejdioasă. — A explica infalibilitatea inițiativelor laice în materie religioasă din noțiunea bisericii „comu-

nită a credincioșilor“, ni-se pare o umbră de doctrină importată, care de loc nu e în tradițiile ortodoxiei. — Pilda adusă din biserică latină nu e la loc. Inițiativele laice sunt aici primite cu drag și încurajate pe toate terenele vieții sociale, științifice, politice. Dar unde sunt organizații *religioase*, cari să nu fie sub aripa bisericii?

De aceea nu putem urma nici sfatul ce ni-se dă privitor la atitudinea ce avem de urmat față de studenți. Tovarășul dela „Cuvântul“ crede că ar fi o mare greșală să intervină în acțiunea religioasă, ce avem de gând să dezvoltăm, persoane bisericești. Tinerimea trebuie să se întoarcă la biserică nu prin preoți „ci în chip natural, prin trăirea falimentului moral al renașterii și al științismului, printr'o convingere personală construită din elemente moderne de viață și de judecată. Preoții nu pot face acest lucru... Ei vorbesc un anumit limbaj care, chiar dacă poate deveni din nou al nostru, nu mai e al nostru astăzi. Misiunea lor e în altă parte decât între studenți.“

Ei bine, după părerea noastră, *biserica trebuie să fie pretutindeni, să știe grăi limba tuturor*, să se facă tuturor toate. Și, cel puțin biserică Romei, o știe face aceasta cu spor minunat între savanți și între copii, între studenți și muncitori de fabrici deopotrivă. A lăsa tinerimea, ce an de an trece din grija profesorilor de religie din licee la universitate, să *trăiască falimentul moral al renașterii* pentruca apoi să-și formeze singură noi convingeri religioase, este experiența lui Nero cu aprinderea Romei. Nu, pe acest drum nu putem merge. Odată va trebui să dăm seama de felul cum am împlinit porunca: „mergeți și învățați...!“

Ce ar trebui să fie noua facultate de teologie dela Chișinău. Din prilejul inaugurării dela 8 Noemvrie c. a facultății de teologie „Petru Movila“ dela Chișinău, d. *Onisifor Ghibu* publică în ziarul „România nouă“ un interesant articol intitulat: „Între pravoslavie și creștinism“.

Mănecând din împrejurarea, că drept patron al noiei facultăți a fost ales fostul mitropolit de origine românească al Kiewului, d. *Ghibu* socotește aceasta de cel mai bun augur pentru noile orientări filoromane, pe cari ar trebui să le ia ortodoxia română. „Movilă era așa de aproape de catolici — se spune în articolul dlui *Ghibu* —, încât Rușii îl socoteau chiar căzut dela credința lui... Și dacă Movilă n'ar fi fost legat și politicește de Rusia, el ar fi tras și ultimele consecințe practice ale credinței lui în unitatea bisericii lui Hristos și s'ar fi făcut patriarh ortodox creștin în legătură cu cel dela Roma, în cea mai intimă convingere că aceasta este adevărata ortodoxie“.

Iar din aceste constatări, d. *Ghibu* ține să tragă următoarele concluzii:

„Să nădăjduim că cei chemați vor ști trage învățăturile necesare și că nu vor face din noul așezământ — pus supt autoritatea teologică a lui Petru Movilă —, nici un cuib de pravoslavie *rusească*, cum a devenit în cursul timpului Academia dela Kiew începută supt suspiciile teologiei creștine universale, nici un cuib de ortodoxie *grecească*, cu orice preț *antilatină*, ci vor lucra cu toată râvna în spiritul larg creștinesc al marelui luptător de acum trei veacuri pentru unitatea bisericii lui Hristos“.

„Facultatea de teologie din Chișinău trebuie să însemneze zala care să facă legătura dintre cele două părți, în care o fatalitate oarbă a sfâșiat biserica creștină. Ea trebuie să împlinească astăzi, ceea ce patronul ei, în niște împrejurări deosebit de neprielnice, a urmărit, fără a putea realiza.“ —

Din partea noastră, dorim din tot sufletul ca gândul dlui Ghibu să devină o realitate.

Legea cultelor în noul Mesaj. Alături de o întreagă altă serie de legi, Mesajul, prin care s'a deschis Dumineca trecută noua sesiune a Corpurilor legiuitoare, anunță și legea cultelor, care deși a figurat — chiar în două rânduri — și în Mesajele guvernului liberal n'a putut ajunge încă între legile țării.

Cititorii noștri își mai aduc desigur foarte bine aminte de motivele pentru cari n'au putut fi legiferate proiectele guvernului liberal și nu ne putem închipui, că actualul guvern — dacă ține într'adevăr ca noua lege a cultelor să ajungă un fapt împlinit — va putea merge, în ce privește mai ales chestia faimoasă a averilor bisericești, pe urmele guvernului liberal. Feliul cum este anunțată legea în Mesaj, unde se spune că „stabilirea relațiilor dintre diferitele culte și stat“ sunt a se legifera „într'un spirit de echitate merit să statornicească pacea sufletelor la minoritățile confesionale și etnice din țară“, înseamnă, ne place să credem, o revenire dela principiul inadmisibil al împărțirii averilor în caz de trecere, care numai „pace“ n'ar aduce în suflete.

Dar amănuntele noului proiect se vor cunoaște, sperăm, în curând, și atunci se va vedea, dacă d. ministru Goldiș a știut, ori nu, să profite ceva din învățămintele pe cari i-le poate îmbia soartea proiectului liberal al dlui Al. Lapedatu.

Ce ne trebuie.

Câteva reflexii pe marginea celor publicate aici în chestia evoluției.

Războiul, confesionalismul, politica și materialismul au săpat adânci rane morale în sufletul oamenilor de azi.

De boala aceasta — natural — sufer și credincioșii bisericii noastre, în măsură mai mare ori mai mică. Ne dăm seamă cu toții, că este mare deosebire între viața morală de acum și de dinainte de războiu și constatăm, zilnic, că mergem din rău în mai rău.

A. C. Albinus vede cauza acestei stări deplorabile în rigiditatea ritului oriental; d. prof. Gh. M. Pteancu în lipsa literaturii bisericești pentru popor și clasa cultă — și are mare dreptate —; iar cei mai mulți condamna preoțimea, care în „absolută majoritate“ —, după cum crede păr. Ioan Borza, ar cheltui „o nebanuită energie pentru orice fel de lucru, numai pentru pastorație nu“, și în consecință, cere „să se pedepsească cu asprime!“

S'a scris mult, de 5 luni încoace, pe tema aceasta și sunt încă atâtea de scris!

Iar noi, preoțimea din „cura animarum“, pe umerii căreia zace multă răspundere, vom fi deosebit de recunoscători, în deosebi dlor profesori de teologie, dacă-și vor spune cuvântul de pricepători, în această chestiune, și mai ales, *dacă ne vor da mână de ajutor, să putem face adevărată pastorație*, așa cum se face în biserica apuseană. Acolo fiecare preot are — ori măcar poate să aibă — în biblioteca sa, nu numai cărțile de studiu teologic, ci și o bogată literatură bisericească și reviste de specialitate, în cari se tratează toate chestiunile, cari privesc pastorația. Nu

rigiditatea ritului ne împiedecă în evoluție, ci lipsa *armelor de luptă*, pe cari le are și le poate folosi biserica apuseană.

Până când preoții din biserica apuseană dispun de-o bogată literatură religioasă, noi abia avem — cari avem — Teologia dogmatică de Dr. V. Suci; Teologia pastorală de Dr. I. Marcu, Teologia morală vol. I. de Dr. A. Nicolescu și Istoria bisericească de I. Georgescu, apoi alte câteva volume, scrise de profesorii din Lugoj și de neobositul episcop Dr. Al. Nicolescu. Incolo nimic, iar „*Cultura Creștină*“, singura noastră revistă de specialitate, de mult nu se mai ocupă cu chestiuni de pastorație, de drept ș. a., iar predicile, cari erau încă anul trecut, au fost suprimate anul acesta cu totul.

N'avem cărți de studiu, n'avem cărți literare bisericești, n'avem reviste!

Și totuși cu câtă ușurință se acuză preoțimea, care, în marea sa majoritate, muncește din răzputeri pentru binele bisericii și al neamului și luptă cu multele mizerii de azi, a căror iconă reală, ne-o dă articolul dlui A. C. Albinus, în Nr. 30 al „Unirei“.

Și cât e de gratuită și cutezătoare acuzația păr. Ioan Borza, mai ales, când singur recunoaște în Nr. 41 al „Unirei“, că pe lângă toată truda-i apostolească, totuși are mulți credincioși, cari s'au lăsat „ademeniți și intrigați“ de fostul administrator din Cheile Cibului! Dovadă eclatantă, că nu numai preoții, ci și „*vitregia timpului*“ este cauza stărilor dure-roase de azi!

Prin șirele acestea nu m'am făcut avocatul preoților neglijenți — cari, natural, trebuie pedepsiți cu asprime —, ci m'am simțit dator să apăr *prestigiul mării majorității a preoțimei unite*, conștiință de misiunea-i nobilă, care însă, din lipsa armelor moderne de luptă, s'a dovedit, de multeori, neputincioasă, în lupta grea, dusă pe fronturi atât de feliurite.

Dați-ne cărți teologice, dați-ne literatură religioasă, dați-ne în „*Cultura Creștină*“ cazuri de conștiință, articole de pastorație, de drept, ș. a. precum și predici potrivite pentru trebuințele de azi, scrise de cei mai buni predica-

☐ ☐ Foiața „Unirii“ ☐ ☐

Exilatul dela Neuilly.

O vizită la principele Carol.*)

De când s'a retras în exilul său dela Neuilly, știrile privitoare la viața pe care o duce Principele Carol n'au fost niciodată limpezi și multe legende au fost create de către iubitorii de senzații.

Dar puținii norocoși cari au putut vedea pe prinț în retragerea sa au rămas uimiți de modestia vieții aceluia, pe care-l aștepta fastul regal și interesul viu și pururi hrănit cu informații precise pe care prințul îl poartă țării, de care nu-l desparte nici o prăpastie peste care nu s'ar putea arunca o punte.

Și cum adevărul nu poate să supere nici pe cei cari s'au declarat inimicii de câțva timp ai fostului prinț de coroană, e bine să se știe de toți acei cari l-au iubit și-l iubesc pe prinț cum își petrece viața în colțul său de retragere din Franța.

L'am văzut pe prinț în mica sa vilă dela Neuilly, discretă și lipsită de orice pretenție,

*) Sub titlul acesta se publică din partea dlui Ioan Stin-Georgiu în „*Neamul Românesc*“ dela 1 Noembrie impresiile unei vizite la fostul principe moștenitor Carol, pe cari le dăm și noi pentru actualitatea ce au în legătură cu svonorile „misterioase“ referitoare la dânsul.

învăluită în taină și liniște adâncă, ascunsă de mari arbori stufoși și de un zid înalt. E destul să pătrunzi prin vestibulul aproape gol în salonașul atât de simplu, încât ai crede că e o simplă improvizație trecătoare, pentru a avea impresia că un om sărac și singur, uitat de prieteni și izolat de lume își duce existența sa tristă. Pretutindeni în salon însă fotografiile Regelui și principelui Mihaiu atrag atenția vizitatorului și-l fac să înțeleagă tragedia adâncă și mută, care sguđuie încă sufletul prințului.

Nici o podoabă pretentioasă, nici o mobilă inutilă și bogată nu turbură simplitatea încăperii, în care prințul primește pe puținii săi intimi. Dar caracteristic e biroul, în care o simplă bibliotecă de stejar, pe care ai putea-o găsi în casa oricărui intelectual, constituie aproape singura mobilă a odăii de lucru, în care prințul citește și scrie cu o sete de cultură, pe care rare ori o poți întâlni la un vlăstar regal. Iar sus la etaj dorul de țară al prințului și modestele daruri ale prietinelor au înjghebat cu totul original o odaie românească, în care covorul, cusătura și cartea românească se întâlnesc spre a vorbi marelui exilat de țara, pe care nu a uitat-o.

Ce desmintire mai lapidară și mai categorică s'ar putea da zvonurilor privitoare la resursele numeroase bănești de care ar dispune prințul în străinătate, decât a descrie această locuință, pe care ar putea-o avea orice fiu de boier trimis să studieze la Paris? Adevărul e, că prințul nu dispune de nici o altă resursă,

decât aceea pe care i-o procură moșia sa moștenită dela defunctul rege Carol.

În această atmosferă calmă de exil voit, prințul nu a uitat de țară. Pe cât poate și pe cât îi îngăduie împrejurările excepționale în cari trăiește, prințul urmărește zi de zi mișcarea politică, economică și intelectuală dela noi. Te minunezi, vorbind cu el, cum în retragerea ce și-a ales-o a putut aduna atâtea cunoștințe privitoare la tot ce se petrece în țară. Și la toate acestea se adaugă un spirit critic luminat și o cultură îmbogățită zilnic cu noi cunoștințe. Nici un cuvânt de critică pasionată, nici o vorbă jignitoare la adresa nimănui dela noi, nici o observație subiectivă nu va întâlni cineva în convorbirile cu prințul Carol. Îl va surprinde însă varietatea cunoștințelor, îndrăzneala și siguranța părerilor și o precizie a expresiilor și formulilor în care își închide gândurile. Nici un domeniu al culturii și al vieții publice nu este străin prințului și te miră ușurința cu care trece dela o discuție financiară la una literară sau artistică. Dar, precum în literatură prințul are gustul format, tot astfel în problemele mari sociale are atitudini și soluții, care nu sânt numai ale unui om cult și ale unui bun observator, ci și ale unui suflet pe deplin format pentru rosturile vieții de Stat. Numai cine l-a auzit pe prinț vorbind despre măsurile ce s'ar putea lua pentru a face din țaranul lucrător de pământ un adevărat factor de producție, numai cine l-a auzit ridicând în slavă atotputernicia culturii naționale, va în-

ri, cari predici le-ar putea întrebuița, cu un folos, chiar și preoții mai puțin înzestrați cu darul oratoriei, cetindu-le cel puțin creștințioșilor.

Cerem aceste cărți, fiindcă știm, că avem scriitori de valoare, cari ni-le pot da. Sunt profesorii și foștii profesori de teologie, cari le pot da, fiecare, studiul său de specialitate precum și lucrări literare originale, ori traducuse, iar noi preoții îi asigurăm, că vom procura aceste cărți pentru noi, ori bibliotecile parohiale.

Suntem destui preoți în arhidieceză și mulți în întreaga provincia bisericească înseși după astfel de cărți și suntem gata de certă pentru procurarea lor.

Pr. Romul Moldovan.

Cine este generalul părinților assumptioniști. În legătură cu vizita recentă a păr. *Gervais Quénard* în România, credem a fi binevenit să dăm următoarele date asupra acestui prieten al neamului nostru.

Preacuvioșia Sa păr. *Gervais*, al patrulea superior general al ordinului Assumptioniștilor, a născut în Franța, la 1875. Intrând în congregația părinților assumptioniști la vârsta de 7 ani, peste 2 ani a fost admis la depunerea noturilor solemne. Studiile filosofice le-a făcut la Constantinopol în Seminarul ordinului, iar cele teologice la Ierusalim. În 20 August 1899 a fost hirotonit preot. Cinci ani de zile a rămas apoi profesor de sf. Scriptură în Seminarul din Ierusalim, unde a publicat o carte: "Memento du Nouveau Testament" și a redactat periodicul „La Palestine”, cea mai bună și mai completă călăuză a locurilor sfinte.

Mai târziu a început să colaboreze la ziarul creștin „La Croix” precum și la publicațiile „Presei bune” din Paris, unde continuă a munci până în timpul din urmă.

Din 1905 până în 1908 a petrecut în Rusia, în orașele Wilna și Kiew, iar la 1908 a fost numit director al colegiului din Filipopoli, în Bulgaria, unde a construit un mare colegiu, care poate cuprinde mai bine de 600 elevi. În timpul războiului mondial a petrecut mai mulți ani în România, ca membru al comi-

lege de ce ochii exilatului se umplu de lacrimi când vorbește de țara al cărei copil este.

Am plecat de lângă prinț cu sufletul plin de credința că acela care se mulțumește cu titlul acoperit de tăcere dela Neuilly, dacă după tragica noapte din Ianuarie a încetat să fie prințul de coroană al României a rămas unul dintre cei mai buni și mai devotați copii ai ei.

Ion Sin-Georgiu.

PLUGARUL” însoțire economică-comercială, Blaj.

Convocator.

Membrii însoțirii economice-comerciale „Plugarul” sunt prin aceasta cu onoare invitați în sensul § 7 din statute la

Adunarea Generală Extraordinară

se va ținea Duminică în 5 Decembrie 1926 la orele 11 în localul băncii „Patria”.

OBIECTUL: Lichidarea însoțirii.

BLAJ, la 15 Noembrie 1926.

LICHIDATORII.

siunei medicale franceze, unde a ajuns o victimă a devotamentului său, căzând în tifosul exantematic. Pentru dragostea și jertfa ardată față de răniții români a fost de două ori decorat. Una dintre decorații i-a pus-o pe piept însoși M. Sa Regina Maria.

După războiu, în 1919, și-a reocupat postul de director în colegiul din Filipopoli, iar în 1920 a fost numit superior al misiunilor din Orient cu sediul în Constantinopol. În 1923, pe când era în călătorie de inspecție a caselor din România, aflându-se chiar la noi în Blaj, primește știrea că e ales superior general al congregației sale.

Ajuns la cârmă, a organizat congregația în 4 provincii: Trei franceze și una belgolandeză. Între timp a vizitat toate provinciile și casele deschise în Anglia, Elveția, Italia, Spania, în Canada, Statele unite, Chili și Argentina. Sub dânsul s'a stabilit congregația și în România, în 1923 la Blaj, în 1924 la Beiuș, iar în 1926 la Lugoj, urmând părinții din România pretutindeni ritul român.

Săptămâna politică.

Cu un mesaj deosebit de bogat în anunțarea diferitelor proiecte de legi, dar care atinge aproape supărător de sumar chestiile economico-financiare totuși atât de vitale, s'au deschis Duminica trecută Corpurile legiuitoare ale țării. Nici marele împrumut extern, nici ratificarea protocolului basarabean și nici chiar remanierea guvernului nu s'a produs, așa că amânarea cu o lună a deschiderii sesiunii nu poate fi justificată, se pare, cu nici un lucru de seamă.

— În toate acestea de altfel singura surpriză a fost amânarea remanierii mult trimbițate, care, după părerea unanimă a grupărilor de opoziție, este a se atribui frământărilor surde din sinul partidului dela guvern, din pricina cărora s'a ajuns chiar și la imposibilitatea de-a admite alegerile birourilor parlamentului, prescrise pentru fiecare început de sesiune ordinară.

— Un lucru mult mai supărător și mai îngrijorător pentru bunul mers al treburilor țării este însă amnestrarea tuturor delictelor și chiar a crimelor electorale, cari dacă au ajuns în ultimele alegeri parlamentare la o reputație care anevoie va putea fi întrecută vreodată, capătă, în schimb, prin acest act de grație regească, cerută insistent din partea guvernului, o justificare din acelea care nu poate face nici o onoare celor ce au avut nevoie de dânsa.

— În prima ședință meritorică a Camerei d. Iuliu Maniu a anunțat în numele partidului său — care a refuzat să participe la citirea Mesajului de deschidere — actul de fuziune, prin care s'a înființat noul partid național țărănesc, și că întreaga activitatea politică și parlamentară a acestuia va fi insuficientă de dorința „de a vedea cu un ceas mai de vreme încetarea sistemului de arbitrar și abuzuri și întronarea unui regim de adevărată democrație și dreptate socială.”

— Un alt moment politic mai însemnat al săptămânei trecute, este moartea lui Alexandru Constantinescu, fostul ministru de domenii, în care partidul liberal pierde pe unul din cei mai tipici reprezentanți ai sistemului, împotriva căruia se luptă, până acum fără rezultatul dorit, o lume întreagă. Guvernul avertiscan i-a decretat funeralii naționale, o dovadă mai mult că viața lui este în permanentă funcțiune de partidul care l-a impus la putere.

Știri mărunte.

Personale. Ultima săptămână a adus o îmbunătățire atât de însemnată în starea I. Preasfinției Sale păr. mitropolit Vasile, încât se dă ca sigur, că în cursul săptămânei viitoare va putea părăsi clinica din Cluj, pentru a se reîntoarce la reședință. — De Dumnezeu să-l putem avea cât mai curând din nou în mijlocul nostru.

— P. Ven. Ordinariat arhidiecezan a numit pe păr. Ioan Maior adm. parohial la Vințul de jos, pe păr. Onoriu Pantea adm. parohial la Cutiș, pe păr. Aurel Muntean adm. parohial la Mușca, pe păr. Gheorghe Boeriu adm. parohial la Aita-seacă, pe păr. Aurel Checicheș adm. parohial la Corpadea, pe păr. Ioan Șerban adm. parohial la Bobohalma, iar pe păr. Patriciu Vlaicu adm. parohial la Poptelec.

Boala M. Sale Regelui. Sâmbăta trecută M. Sa Regele a fost vizitat din partea profesorului dela Paris Bensaude, specialist în radioscopia rectului, care a semnat apoi următorul buletin medical: »M. Sa Regele suferă de recto-sigmoidită, a cărei existență a fost confirmată prin examenul radiografic și rectoscopic. Cu toate că boala evoluiază atipic (sigmoidită infiltrantă), ea n'a avut răsunet asupra marilor funcțiuni organice, starea generală menținându-se relativ satisfăcătoare. E de așteptat un rezultat favorabil dela tratamentul ce-l urmează». — Recomandându-i-se cea mai deplină liniște, s'au întrerupt deocamdată și audiențele membrilor guvernului.

Locale. Duminica viitoare, a săptămânei a treisprezecea după Înălțarea sf. Cruci, va predica în catedrală Reverendul Octavian Modorcea, profesor la liceul de băieți.

— O nouă podoabă a bisericii catedrale și în aceeași vreme a întregii piețe sunt icoanele de pe frontispiciul catedralei, zugrăvite din nou — și într'o formă care poate mulțumi și cele mai alese gusturi artistice — din partea dlui Flaviu C. Domșa, cunoscutul profesor și pictor al Blajului. Sub ocrotirea divină a icoanei sf. Treimi, așezată în absida instelată dintre cele două turnuri, figurile deosebit de binereșite ale sfinților apostoli Petru și Pavel ne vor aminti mereu și de aici înainte de mărețele ideale, în serviciul cărora trebuie să stea, ca un om, întreaga preoțimea sfințită la altarul acestei biserici.

— Cu toată scumpetea banilor, ultimele trei luni au adus Blajului o întreagă serie de zidiri noi, o dovadă sigură, că tândălirea lucrărilor reclamate de mutarea la Blaj a reședinței de județ nu este a se căuta în lipsa de interes a concetățenilor noștri.

Sf. Liturghie pe 2 voci. Cunoscutul și apreciatul profesor de muzică, păr. Francisc Hubic dela Oradea ne anunță, că, cedând insistențelor fraților preoți, a scos de curând sf. liturghie pe două voci, fiind cu deosebită considerație la tradiția cântărilor noastre și la capacitatea elevilor din școlile primare, ori secundare inferioare. — Lucrarea se poate comanda la autor în Oradea (str. D. Cantemir Nr. 5), pentru prețul de 100 Lei + 10 Lei porto și n'avem destule cuvinte să îndemnăm întreaga preoțimea să grăbească a-și procura aceasta operă, menită a promova în chipul cel mai înălțător solemnitatea serviciilor noastre liturgice de pe sate. Ceice vor întârzia cu comanda, se pot expune la neplăcerea de-a nu o mai putea avea.

Uniunea intelectuală română. Sub înaltul patronaj al M. Sale Regina, și a celor mai de seamă personalități culturale ale țării — între cari se înșiră, îndată după patriarhul și I. Preasfinția Sa păr. mitropolit Vasile —, un grup de intelectuali, în frunte cu prof. C. Ră-

dulescu-Motru încearcă înjghebură într-o uniune a tuturor intelectualilor români, pe cari îi invită să se înscrie între membrii ei. Fiind în legătură directă cu »Federația uniunilor intelectuale«, uniunea noastră va lua contact cu fruntașii intelectuali din alte țări, înlesnind cunoștințele personale atât de folositoare și pregătind prezentarea gândirii universale păturilor mai largi ale societății noastre, precum și înfățișarea cugetării românești peste hotare. Mijloacele sunt: Escursii științifice în străinătate, primirea oaspeților străini, conferențe, articole, creări de instituții culturale în capitală și provincie. — Inscriserile se primesc la »Ideea europeană« București str. Paris Nr. 1.

Un ordin care ne interesează. Ministerul de agricultură a dat de curând un ordin, în interesul căruia terenurile cari s'au dat în Ardeal pentru construcții de biserici și școli, intră definitiv în proprietatea comitetelor bisericesti și școlare, întabulându-se la cartea funduară pe numele lor. Pentru a se putea face însă întabularea, trebuie să se achite întâu prețul acestor terenuri. — Bine ar fi, dacă ordinul acesta s'ar extinde și asupra întregirilor de sesiuni parohiale și a altor pământuri bisericesti, pentruca ele să nu mai poată fi exploatare în scopuri politice.

† **Văd. Iudita Rusan n. Frățilă**, mama doamnei Vlassa din Sâncel — căreia și pe această cale îi transmitem condoleanțele noastre —, s'a stins la 12 Noemvrie c. în anul 92 al etății. — Odihnească în pace!

Telefonul „Unirii“

M. Veștem. După informațiile ce avem, noul an va aduce clerului nostru mult dorita revistă de predici și alte adminicule în ale pastorației. Ea se va scoate din partea mănăstirii călugărilor noștri baziliani dela reinviata mănăstire a Bixadului.

„Biruința“. Cluj. Deși cam înțepat și vorbind foarte „de sus“ — parecă și dsa ar pluti pe undeva prin constelația Orion — d. G. M. Ivanov o aduce totuși destul de cinstit și de aceea ne permitem a Vă ruga să-i spuneți, că lipsa de vrășmașie (mai mult n'am cerut și nu vom cere nicicând!) a unui guvern față de biserica noastră o căutăm nu în sumele de bani pe cari ni-le aruncă incidental și probabil numai de hațirul unuia sau altuia, ci singur și exclusiv în atitudinea pe care o are în chestiile mari și vitale ale acestei biserici. Iar dacă în acestea — cum este de o pildă suprimarea parohiilor noastre vechi cu mai puțin decât 300 suflete, încurajarea și subvenționarea fățișă a proselitismului ortodox, ori cum va fi probabil — sub influința supărătoare și inadmsibilă a ortodoxismului militant — proiectul pentru noua lege a cultelor, guvernul nu înțelege să respecte drepturile câștigate și să aibă o atitudine, care să nu sprijinească gândurile de a ne suprima ale tuturor neodihnților, nu există sumă de bani care să facă din această biserică o închinătoare a puterii, ce-i este vrășmașă. Milionul ce s'a dat, drept justă și echitabilă despăguire de războiu, pentru școlile noastre din Blaj, nici pe d'eparte nu poate fi deci socotit ca o dovadă, că actualul guvern nu ar fi ostil bisericii noastre, dar — știind că pe umerii acestor școli apasă încă o datorie de vre-o 4 milioane — va trebui să recunoască și d. G. M. I. că prin el biserica noastră n'a fost ajutată chiar „aproape în plenitudinea necesităților sale.“ — Cât pentru celelalte chestii atinse de d. Ivanov, ne mărturisim păcatul: Am cheltuit pentru ele și până acum prea multă cerneală.

»Telegraf român« Sibiu. Apropos de articolul Dv. de actualitate, pe chestia parohiilor cu mai puțin decât 300 suflete, avem date foarte edificatoare și în curând sperăm să vă putem lămuri cu acte și documente asupra „regimului excepțional de privilegii al confesiunii groco-catolice“, care — o spunem și noi — într'adevăr „nu mai poate dăinui“.

P. Subcetate. Fiind cele ce ne-ați trimis mai apropiate de preocupările unei gazete pentru popor, le-am trecut »Unirii Poporului“, unde se vor putea da măcar în rezumat. În acest caz Vi-se vor trimite și exemplarele dorite. — Foala Vă merge.

B. Nașeni. Abonamentul pe anul curent a fost achitat, astfel suma trimisă am trecut-o în abonamentul anului viitor. Pentru Calendar v'am prenotat.

Oficiul parohial Curtuișeni. Am primit 150 Lei. Pentru completarea abonamentului până la finea anului curent Vă rugăm mai trimiteți încă 30 Lei.

C. Ciugudul de Jos. După ce pe anul curent abonamentul a fost achitat, suma trimisă s'a trecut în contul abonamentului de pe anul viitor.

Dr. M. Simleul Silvaniei. Confirmăm primirea sumei de Lei 120.

P. Ganciu. Am primit abonamentul pe anul 1925.
P. Boghiș. Chităm primirea sumei de Lei 180.

Atențiune

Fabrică românească de clopote
din cel mai bun material

Turnătorie de fier și metal

Primește orice comandă pentru turnat după model sau după obiecte, piese de motoare, mori, mașini etc. până la 2000 kgr. greutate bucată.

Cumpără tuciu vechi și aram
veche în orice cantitate.

VASILE HOZA

SIBIU Str. Lungă 34.

„Unirea“

nu-i iertat să lipsească de
pe masa nici unui bun

o o o creștin. o o o

VASILE HOZA

PRĂVĂLIE DE MANUFACTURĂ.

Mare asortiment de mărfuri din
Cehoslovacia ca: Zefire, Delenuri,
Satinuri, Bașmale etc., precum și
odăjdii bisericesti: Vestminte și
Prapori din cele mai bune stoffe
elvețiene, apoi Potire, Cădelnițe,
Cruci de mână și Cruci de prapori
cu prețuri convenabile.

Serviciul ireproșabil.

NB. Rog nimeni să nu-și comande
din alt loc până ce nu se va convinge
de vinge de prețurile mele.

SIBIU, Piața Prințul Carol Nr. 6.

(97) 42-52

TRISKA J. CLUJ, Str. ȘAGUNA No. 14

TELEFON: 4-19.

Vinde, cumpără
și schimbă

piane și pianine.

Cele mai avantajoase prețuri de cumpărare.

Vinde în rate lunare cu scadențe lungi. FABRICAȚII PRIMA CALITATE.
Ori cine poate vizita magazinul nostru fără obligația de a cumpăra.

Altoi de pomi

și
Altoi de vițe de vie

cu prețurile cele mai convenabile se pot
asigura și procura la

TRANSYLVANIA

pepișieră de viță

(165) 5-6

AIUD

Catalog gratuit.

Atragem atențiunea veneratului
Cler asupra societății

„BELGO-ROMANA“

cel mai solid institut de asigurări și
reasigurări în România. Asigurări
contra focului, cu cel mai redus
tarif (în afară de cartel). În relațiune
contractuală cu Episcopia Lugojului.
Din premiul asigurațiilor în parohie
10% spre scopurile parohiei (în dieceza
Lugojului, fondului diecezan).
Asigurări pe viață, tipurile cele
mai avantajoase și moderne!

DIRECȚIUNEA GENERALĂ: București.

DIRECȚIUNEA REGIONALĂ: Timișoara,
Bul. Regina Maria No. 6.

(167) 17-24

Turnătorie de clopote și metal

SCHIEB & KAUNTZ

SIBIU Str. Gării 15.

Livrează clopote de biserică pe garanție de
ani îndelungați, turnate din material de prima
calitate ca înainte de războiu, efectuate în
mod artistic. Experiență îndelungată, de ani de
zile, asigură o muncă ireproșabilă și un sunet
armonios.

Cereți oferte speciale.

(205) 12-52

Cereți

„Calendarul dela Blaj“